

AKK en nödvändighet för att öka den enskildes medbestämmande:

Om metodutveckling inom boende och daglig verksamhet
Kommunikationskarnelen 2016
Linda Björk

Bakgrund

Avhandling i socialt arbete på Linnéuniversitetet 2012:
"Erkännande, makt och möten. En studie av inflytande och självbestämmande med LSS"
av Lottie Giertz

Fokus i avhandlingen

Syftet i avhandlingen är att undersöka **inflytande** och **självbestämmande** för personer som har beslut om en LSS-insats.

- Godmanskap och LSS – vad innebär det för självbestämmande?

Godmansstudien - dilemman

- Uppdraget "Sörja för person" – innehållet är oklart
- God man innebär i praktiken en inskränkning i inflytande och självbestämmande fram för allt när det gäller ekonomiska frågor.
- Den grupp som har både LSS och god man är kanske den mest utsatta gruppen inom LSS på grund av av omfattande funktionsnedsättningar på flera områden
- Anhöriga som gode män
Fördelar - kontinuitet, personkännedom
Nackdelar - ekonomiska oklarheter, oklara roller

Kunskap och okunskap

- Kunskapen om godmanskap är låg bland den intervjuade LSS-personalen
- Kunskapen om LSS är låg bland de intervjuade gode männen
- Kunskap om alternativ kommunikation saknades hos många gode män och i utbildningen av gode män

Är ett

Sätter ihop två utbildningspaket som riktar sig till godemän och förvaltare.
En tretimmars föreläsning för nya och blivande gode män.
En 2x4h kvällskurs för erfarna gode män.
Träffar godmansförening och överförmyndarnämnden
Träffar medlemmar i FUB

Är två

FORMULARIO

APELLIDOS: _____

NOMBRE: _____

DIRECCIÓN: _____

TELÉFONO: _____

POBLACIÓN: _____

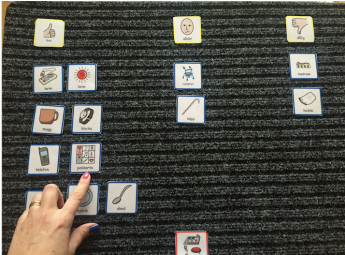

MOTIVO: _____

Fecha y firma: _____

Prövar utbildningarna i olika grupper
Genomför en stor enkätundersökning
Blir accredited trainer i metoden Samtalsmatta.
Prövar metoden Samtalsmatta på en grupp gode män.

Samtalsmatta

Är tre

Gör om kursen till en studiecirkel inom Studieförbundet Vuxenskolan
Utbildar cirkelledare runt om i Sverige
Väljer ut en gruppbestad och tre dagliga verksamheter som får speciellt inriktad utbildning för att öka medbestämmandet hos de boende/ arbetstagarna.
Skapar bildstöd till olika verksamheter inom SUF- Samverkan Utveckling Föräldraskap
Sammanställer godmansenkäten till lättläst

Här är jag nu, Studiecirklar:

Ca 20 cirkelledare har eller ska påbörja studiecirklar för gode män.
Ale och Jönköpings kommun är först ut.
Västerås och Gnesta på god väg!

Studiecirkelarna blir 5 tillfällen uppdelade på

1. AKK
2. FN's konvention och kommunikativa rättigheter
3. Funktionsnedsättningar och förmåga att fatta beslut
4. Lösningar och strategier
5. Uppföljning

Min mening - Att företräda en person som behöver stöd i sin kommunikation.

Här är jag nu kring medbestämmande inom LSS

25 st är utbildade i metoden Samtalsmatta

2 gode män
2 enhetschefer
21 omsorgspersonal

Metoden provas och medbestämmandet värderas före och efter.

Fakta kring personalen i grupperna

9 st från gruppbestad, 7 st DV, 2 enhetschefer
14 kvinnor 4 män.
Medelåldern och anställningsåren betydligt högre i DV
Samtliga har erfarenhet av AKK, oklart hur mycket.
Ingen har tidigare använt Samtalsmattemetoden

Boendets personal mer positiva till insatsen generellt

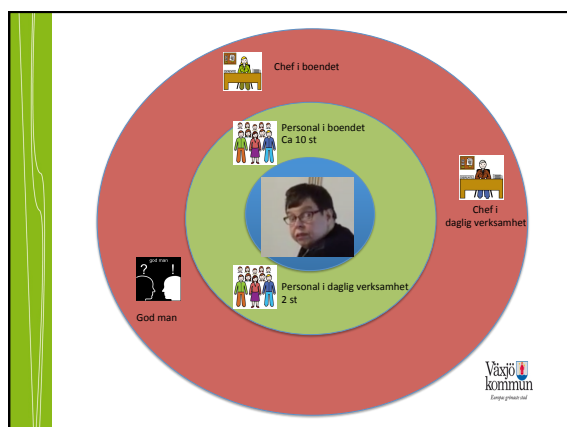
Fakta kring omsorgstagarna i grupperna

27 st berörs av insatsen
13 st beskrivs i enkäten
Alla är vuxna med lindrig till grav utv. störn.
De flesta har flerfunktionshinder och behov av AKK
En pratar med sin god man men inte i DV (selektiv mutism)
Två använder bilder och tecken i boendet men inte med god man
En använder SM enbart med god man.

Medbestämmandet före interventionen

Fler möjligheter till delaktighet i gruppboenden än i Daglig verksamhet
Personalen skattar medbestämmandet relativt högt trots stora hinder
(De gör så gott det går)
Personal som erbjuder två alternativ uppfattar delaktigheten till 100%
Personal uttrycker problem med att god man med hjälp av samtalsmattan påtalar vad dennes huvudman vill.
"Hon kan inte välja men hon kan visa om hon är nöjd eller missnöjd med något som väljs åt henne. Och så får man testa sig fram"
Omsorgstagarna är i väldigt låg grad delaktiga i möten som berör dem.
De företräds oftare av god man på möten i boendet än i DV.

Konsekvenser för Mona

- Ökad förståelse för Monas behov av strukturerade samtal
- Personal, chefer och god man har fått ett sätt att samtala med Mona om annat än konflikter.
- Mona vet att hon får sitta ner i ett "tu man hand-samtal", behöver inte söka uppmärksamhet på ett utmanande sätt.
- God man har möjlighet att prata om viktiga saker med Mona och förknippas inte bara med pengar och räkningar.
- Enhetschefen har ett sätt att lära känna Mona och hennes grannar utan att gå genom personalen.

Så här säger enhetschefen för D.V:

-Jag tycker det går bättre och de ser mer fördelar med metoden nu än innan. Jag tycker de känner sig trygga med att ta fram bilder m.m. Vi har inte använt det till någon genomförandeplan men vi började denna vecka att använda samtalsmattan istället för att ha kontaktbok med stjärnor. Nu får omsorgstagaren i slutet på sin dag använda samtalsmattan för att utvärdera sina olika aktiviteter varje dag, hon skriver sitt namn och datum på en separat lapp som vi sedan lägger på mattan. Personalen tar kort på mattan med hennes egen ipad och för in bilden i kalendern på respektive dag, på så sätt kan man följa och se hur hon upplever sina dagar på guldkornet. God man var väldigt positiv till denna förändring.

